

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. В. СТЕФАНИКА**

Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки

“30” серпня 2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фінансово-економічний аналіз

Освітня програма Публічне управління та адміністрування

Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування

Галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування

інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки

кафедра управління та бізнес-адміністрування

Івано-Франківськ – 2018 рік

Робоча програма Фінансово-економічний аналіз для студентів спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування (освітня програма "Публічне управління та адміністрування") – 13 с.

Розробник:

Жук О.І., к.е.н., доцент кафедри управління та бізнес адміністрування

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри управління та бізнес адміністрування

Протокол № 1 від 27.08.2018 року

Завідувач кафедри управління та бізнес адміністрування

(Якубів В.М.)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування	Вибіркова	
Модулів – 2	281 Публічне управління та адміністрування (освітня програма "Публічне управління та адміністрування")	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	-
Індивідуальне науково-дослідне завдання 1		Семестр	
Загальна кількість годин - 180		4-й	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4	Освітній рівень: бакалавр	Лекції	
		30	10
		Практичні, семінарські	
		30	10
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
120	160		
Індивідуальні завдання: год.			
Вид контролю: залік			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 30 % та 70 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Фінансово-економічний аналіз» є: надання студентам знань та вмінь з фінансово-економічного аналізу у публічному управлінні, здатність розв'язувати складні задачі і проблеми публічного управління та адміністрування в економічній сфері.

Основними цілями вивчення дисципліни є теоретична та практична підготовка студентів фаху щодо:

- оволодіння знаннями фінансово-економічного механізму, методами та прийомами його здійснення;
- ознайомлення з джерелами та особливостями інформаційного забезпечення фінансового аналізу різних галузей, сфер діяльності та форм власності;
- вивчення комплексу показників оцінки фінансового стану та їх класифікації, методичної послідовності та по рядку їх розрахунку, методів оцінки;
- вивчення порядку та методів аналізу стану та використання оборотних коштів;
- вивчення методів оцінки вхідних та вихідних грошових потоків;
- оволодіння методами оцінки майна капіталу підприємства.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен освоїти **компетентності:**

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 14. Здатність аналізувати інформацію у процесі прийняття управлінських рішень.

ФК.7. Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.

ФК.10. Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.

ФК.11. Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.

Програмні результати навчання:

ПР13. Використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку.

ПР16. Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності.

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні та методичні основи прикладного аналізу, аналіз фінансової стійкості та платоспроможності

Тема 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ

Сутність та завдання фінансового аналізу

Види фінансового аналізу та його користувачі

Методи та прийоми фінансового аналізу

Тема 2. СИСТЕМА ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ

Інформаційне забезпечення фінансового аналізу

Поняття фінансової звітності та принципи

Баланс підприємства

Звіт про фінансові результати підприємства

Звіт про власний капітал

Звіт про рух грошових коштів

Тема 3. АНАЛІЗ АКТИВІВ ТА ПАСИВІВ БАЛАНСУ

Актив скороченого аналітичного балансу, його горизонтальний і вертикальний аналіз

Пасив скороченого аналітичного балансу, його горизонтальний і вертикальний аналіз

Класифікація видів активів і пасивів

Аналіз необоротних активів

Аналіз оборотних активів

Тема 4. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Сутність фінансової стійкості та напрями її аналізу

Система відносних показників оцінювання фінансової стійкості підприємства

Методика розрахунку і факторний аналіз порогу рентабельності та запасу фінансової стійкості

Оперативний аналіз платоспроможності

Тема 5. АНАЛІЗ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ТА ЛІКВІДНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Економічний зміст категорій «ліквідність» і «платоспроможність»

Аналіз ліквідності балансу

Система відносних показників оцінювання ліквідності та платоспроможності підприємства

Тема 6. АНАЛІЗ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ

Економічний зміст і класифікація грошових потоків

Аналіз руху грошових коштів у результаті операційної, інвестиційної та фінансової діяльності

Напрями аналізу та система показників оцінювання грошових потоків

Змістовий модуль 2. Аналіз ефективності використання капіталу, кредитоспроможності підприємства, прогноз фінансового стану, аналіз фінансового стану неплатоспроможних підприємств, аналіз ділової активності та інвестиційної привабливості

Тема 7. АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КАПІТАЛУ

Завдання та інформаційне забезпечення аналізу ефективності використання капіталу

Аналіз формування доходів, витрат і фінансових результатів за інформацією форми № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)»

Аналіз оборотності оборотних активів

Аналіз рентабельності діяльності підприємства за системою показників

Тема 8. АНАЛІЗ КРЕДИТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Сутність кредитоспроможності та нормативно-методичне забезпечення її оцінювання

Вимоги до кредитної документації (справи) боржника

Порядок оцінювання фінансового стану боржника – юридичної особи

Загальні вимоги до оцінювання ризиків невиконання зобов'язань боржником – юридичною особою

Тема 9. КОРОТКОСТРОКОВИЙ ПРОГНОЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

Сутність, етапи та методи прогнозування фінансового стану підприємства

Формування прогнозної фінансової звітності

Багатофакторні моделі діагностики ймовірності банкрутства

Тема 10. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ НЕПЛАТОСПРОМОЖНИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА ЗАПОБІГАННЯ ЇХ БАНКРУТСТВУ

Визначення ознак поточної, критичної та надкритичної неплатоспроможності підприємства

Оцінювання задовільності (незадовільності) структури балансу та перспектив втрати (відновлення) платоспроможності підприємства

Тема 11. СТРАТЕГІЧНИЙ АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО РИЗИКУ ТА НАПРЯМИ ЙОГО ЗМЕНШЕННЯ

Сутність і класифікація фінансових ризиків підприємства

Методи стратегічного аналізу фінансових ризиків

Напрями зменшення фінансового ризику

Тема 12. АНАЛІЗ ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ ТА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Сутність і напрями аналізу ділової активності підприємства

Комплексне оцінювання ділової активності підприємства за системою показників оборотності

Аналіз стійкості економічного зростання

Аналіз дебіторської та кредиторської заборгованості

Аналіз ринкової активності підприємства

Аналіз інвестиційної привабливості підприємства

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Теоретичні та методичні основи фінансового менеджменту												
Тема 1. Теоретичні засади прикладний аналіз в публічному управлінні за галузями економіки		2	2			10						14
Тема 2. Система інформаційного забезпечення аналізу		2	2			10		1	1			14
Тема 3. Аналіз активів та пасивів балансу		2	2			10		1	1			12
Тема 4. Аналіз фінансової стійкості підприємства		2	2			10		1	1			12
Тема 5. Аналіз платоспроможності та ліквідності підприємства		2	2			10		1	1			12
Тема 6. Аналіз грошових потоків		2	2			10		1	1			12
Разом за змістовим модулем 1		12	12	-	-	60	-	5	5	-	-	76
Змістовий модуль 2. Управління об'єктами фінансового менеджменту та фінансовими ризиками на підприємстві												
Тема 7. Аналіз ефективності використання капіталу		3	3			10		1	1			14
Тема 8. Аналіз кредитоспроможності підприємства		2	2			10						
Тема 9. Короткостроковий прогноз фінансового стану підприємства		4	4			10		1	1			14
Тема 10. Аналіз фінансового стану неплатоспроможних		5	5			10		1	1			14

підприємств та запобігання їх банкрутству												
Тема 11. Стратегічний аналіз фінансового ризику та напрями його зменшення		4	4			10		1	1			14
Тема 12. Аналіз ділової активності та інвестиційної привабливості підприємства		2	2			10		1	1			14
Разом за змістовим модулем 2		18	18			60						84
Усього годин	180	30	30	-	-	120	180	10	10	-	-	160

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Теоретичні засади прикладний аналіз в публічному управлінні за галузями економіки	2
2	Тема 2. Система інформаційного забезпечення аналізу	2
3	Тема 3. Аналіз активів та пасивів балансу	2
4	Тема 4. Аналіз фінансової стійкості підприємства	2
5	Тема 5. Аналіз платоспроможності та ліквідності підприємства	2
6	Тема 6. Аналіз грошових потоків	2
7	Тема 7. Аналіз ефективності використання капіталу	3
8	Тема 8. Аналіз кредитоспроможності підприємства	2
9	Тема 9. Короткостроковий прогноз фінансового стану підприємства	4
10	Тема 10. Аналіз фінансового стану неплатоспроможних підприємств та запобігання їх банкрутству	5
11	Тема 11. Стратегічний аналіз фінансового ризику та напрями його зменшення	4
12	Тема 12. Аналіз ділової активності та інвестиційної привабливості підприємства	2
Разом		30

6. Самостійна робота

Зміст СРС з дисципліни складається з таких видів роботи:

- підготовка до аудиторних занять;
- виконання практичних завдань протягом семестру;
- самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни згідно з навчально-тематичним планом;
- написання індивідуальної роботи;
- підготовка до усіх видів контролю.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Теоретичні засади прикладний аналіз в публічному управлінні за галузями економіки	10
2	Тема 2. Система інформаційного забезпечення аналізу	10
3	Тема 3. Аналіз активів та пасивів балансу	10
4	Тема 4. Аналіз фінансової стійкості підприємства	10
5	Тема 5. Аналіз платоспроможності та ліквідності підприємства	10
6	Тема 6. Аналіз грошових потоків	10
7	Тема 7. Аналіз ефективності використання капіталу	10
8	Тема 8. Аналіз кредитоспроможності підприємства	10
9	Тема 9. Короткостроковий прогноз фінансового стану підприємства	10
10	Тема 10. Аналіз фінансового стану неплатоспроможних підприємств та запобігання їх банкрутству	10
11	Тема 11. Стратегічний аналіз фінансового ризику та напрями його зменшення	10
12	Тема 12. Аналіз ділової активності та інвестиційної привабливості підприємства	10
Разом		120

7. Індивідуальні завдання

Для закріплення теоретичних знань і практичних навичок з дисципліни студентам пропонується виконати контрольну роботу згідно з індивідуальним планом роботи.

Викладач перевіряє та оцінює завдання. Результатами оцінки завдання можуть бути:

- «зараховано» (робота не потребує захисту у випадку якісного її виконання);
- «доопрацювати або захистити» (в роботі є помилки або суперечні питання, які можуть бути виправлені письмово або захищені усно);
- «повертається студенту» (у випадку коли робота виконана невірно або не відповідає завданню вона повертається студенту для повторного її виконання).

8. Методи навчання

У процесі вивчення дисципліни застосовуються такі методи навчання студентів:

- пояснювально-ілюстративний (інформаційно-рецептивний) метод: викладач організує сприймання та усвідомлення студентами інформації, а студенти здійснюють сприймання (рецепцію), осмислення і запам'ятовування її;
- репродуктивний: викладач дає завдання, у процесі виконання якого студенти здобувають уміння застосовувати знання за зразком;
- проблемного виконання: викладач формулює проблему і вирішує її, студенти стежать за ходом творчого;
- частково-пошуковий.(евристичний): викладач формулює проблему, поетапне вирішення якої здійснюють студенти під його керівництвом;

- дослідницький: викладач ставить перед студентами проблему, і ті вирішують її самостійно, висуваючи ідеї, перевіряючи їх, підбираючи для цього необхідні джерела інформації, прилади, матеріали тощо.

Під час вивчення дисципліни застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point, роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань.

9. Методи контролю

Поточний контроль передбачає:

- Тести,
- Контрольні запитання,
- Кейси,
- Завдання для індивідуальної роботи,
- Завдання для самостійної роботи

Підсумковий контроль передбачає: залік.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Рекомендована література

1. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / [С. І. Самайчук, В. М. Крикунова, Н. С. Танклевська] ; ДВНЗ "Херсон. держ. аграр. ун-т". - Херсон : ОЛДІПЛЮС, 2019. - 215 с.

2. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / Н. О. Ковальчук, Л. С. Гаватюк, Н. І. Єрміячук ; Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. - Чернівці : ЧНУ ім. Юрія Федьковича : Рута, 2019. - 336 с.

3. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / О. М. Кальченко, О. В. Шишкіна ; Чернігів. нац. технол. ун-т. - Чернігів : Брагинець О. В. [вид.], 2018. - 522 с.

4. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / Отенко І. П., Азаренков Г. Ф., Іващенко Г. А. ; Харків. нац. екон. ун-т ім. Семена Кузнеця. - Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. - 155 с.

5. Фінансовий аналіз : навч. посіб. для студентів напряму підгот. 6.030508 "Фінанси і кредит" / Власюк Н. І. ; Укоопспілка, Львів. комерц. акад. - Львів : Вид-во ЛКА, 2016. - 311 с.

6. Фінансовий аналіз підприємства: методика та практика: навч. посіб. / Трусова Н. В., Терещенко М. А. ; Тавр. держ. агротехнол. ун-т. - 2-ге вид. - Мелітополь : Мелітоп. міськ. друк., 2019. - 272 с.

7. Фінансовий аналіз промислових підприємств : навч. посіб. / [Нусінов В. Я. та ін. ; за заг. ред. Нусінова В. Я.] ; ДВНЗ "Криворіз. нац. ун-т", Каф. обліку, аналізу, аудиту та адміністрування підприємств гірн.- металург. комплексу. - Кривий Ріг : Роман Козлов [вид.], 2016. - 509, [1] с.

8. Фінансовий аналіз та звітність: практикум / І. Ю. Єпіфанова, В. В. Джеджула ; Вінниц. нац. техн. ун-т. - Вінниця : ВНТУ, 2017. - 142 с.

9. Фінансовий аналіз та звітність: збірник тестових завдань для організації самостійної та індивідуальної роботи студентів : навч. посіб. / І. Ю. Єпіфанова ; Вінниц. нац. техн. ун-т. - Вінниця : ВНТУ, 2016. - 83, [1] с.

10. Фінансовий аналіз: Кредитно-модульний курс : навч. посіб. / О. М. Загурський. - 2-ге вид., перероб. та допов. - Київ : Ун-т "Україна", 2016. - 442 с.
16. Фінансовий аналіз: теорія і практика (у схемах і таблицях) : навч. посіб. / О. М. Кальченко, О. В. Шишкіна ; Чернігів. нац. технол. ун-т. - Чернігів : Брагинець О. В. [вид.], 2019. - 435 с.

11. Економічний аналіз: методологія, організація, методика, практикум: навч. посіб. для здобувачів вищ. освіти / К. Д. Гурова, К. Д. Ганін ; Харків. торг.-екон. ін-т Київ. нац. торг.-екон. ун-ту. - 3-тє вид., перероб. та допов. - Харків : Вид-во Іванченка І. С., 2019. - 328 с.

Економічний аналіз: навч. посіб. / Г. Ю. Міщук, Т. М. Джигар, О. О. Шишкіна ; Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування. - Рівне : НУВГП, 2017. - 155, [1] с.

11. Інформаційні ресурси

1. <http://www.visnuk.com.ua/> - вісник податкової служби України;
2. <http://www.management.com.ua/announce.php?edition=5> «Бізнес-видання: журнал «корпоративные системы»
3. <http://www.das-management.info/> - Журнал «Das Management»
4. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>
5. Державний комітет статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua
6. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>
7. Ліга Бізнес Інформ. URL: www.liga.net/
8. Міністерство фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua/>

9. Національний інститут стратегічних досліджень при Президентіві України.
URL: <http://www.niss.gov.ua/>